

**Komunikat z 308. posiedzenia Komisji
Nadzoru Finansowego w dniu 24 maja 2016 r.**

1. W trzysta ósmym posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) wzięli udział:
 - Pan Andrzej Jakubiak – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego,
 - Pan Wojciech Kwaśniak – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
 - Pan Lesław Gajek – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
 - Pan Piotr Nowak – Przedstawiciel Ministra Finansów¹,
 - Pan Zdzisław Sokal – Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
2. KNF jednogłośnie zaakceptowała zmianę sposobu realizacji zobowiązania inwestorskiego Raiffeisen–Landesbanken–Holding GmbH z Austrii oraz Raiffeisen Bank International AG z Austrii dotyczącego wprowadzenia akcji **Raiffeisen Bank Polska SA** do obrotu regulowanego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

W dniu 17 kwietnia 2012 r. KNF stwierdzając brak podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec planowanego nabycia przez Raiffeisen–Landesbanken–Holding GmbH z Austrii, za pośrednictwem Raiffeisen Bank International AG z Austrii i Raiffeisen Bank Polska SA, akcji Polbank EFG SA w liczbie powodującej przekroczenie 50% głosów na walnym zgromadzeniu, wzięła w szczególności pod uwagę złożone przez inwestora zobowiązania w zakresie m.in. wprowadzenia akcji połączonego banku do obrotu na rynku regulowanym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie nie później niż do dnia 30 czerwca 2016 r.

Zmiana sposobu realizacji tego zobowiązania inwestorskiego polega na tym, że KNF uzna zobowiązanie za wykonane w drodze zawarcia transakcji nie później niż do dnia 31 grudnia 2016 r. z udziałem Raiffeisen Bank Polska SA, który zostanie podzielony w drodze podziału przez wydzielenie zgodnie z art. 124c *ustawy Prawo bankowe* w związku z art. 529 §1 pkt 4 *kodeksu spółek handlowych* na część Raiffeisen Bank Polska SA związaną z portfelem kredytów hipotecznych denominowanych w CHF lub indeksowanych do CHF (portfel CHF), która pozostałaby w Raiffeisen Bank Polska SA jako spółce dzielonej oraz pozostałą część stanowiącą część bankową Raiffeisen Bank Polska SA, która zostanie nabyta w ramach procedury podziału przez inny bank prowadzący działalność w Polsce, którego akcje są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, możliwy do zaakceptowania przez KNF (giełdowy bank krajowy). Po podziale część Raiffeisen Bank Polska SA obejmująca jedynie portfel CHF zostanie połączona w ramach połączenia transgranicznego z Raiffeisen Bank International AG i w wyniku tego połączenia transgranicznego portfel CHF zostanie przeniesiony do polskiego oddziału Raiffeisen Bank International AG jako instytucji kredytowej.

¹ Pan P.Nowak nie brał udziału w omawianiu i głosowaniu spraw opisanych w pkt 2, 3, 4, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19 komunikatu.

Zgodnie z przewidywanym harmonogramem transakcji wszystkie niezbędne czynności będące pod kontrolą Raiffeisen Bank International AG, takie jak określenie parametrów komercyjnych podziału i transakcji z giełdowym bankiem krajowym, której przedmiotem jest część bankowa, powinny zostać sfinalizowane do dnia 30 września 2016 r., a sam podział w terminie do dnia 31 grudnia 2016 r.

Jeśli jednak wskutek wystąpienia zdarzeń o wyjątkowym charakterze, niemożliwych do przewidzenia w chwili obecnej, podział nie będzie mógł zostać sfinalizowany do dnia 31 grudnia 2016 r., Raiffeisen Bank International AG niezwłocznie przystąpi do rozmów z KNF w celu uzgodnienia zmienionego harmonogramu podziału.

Jeśli zawarcie transakcji podziału z giełdowym bankiem krajowym w powyższym terminie okaże się w ogóle niemożliwe, Raiffeisen Bank International AG poprzez wykonywanie praw głosu z akcji posiadanych przez niego lub którykolwiek z podmiotów powiązanych kontrolowanych przez Raiffeisen Bank International AG oraz za pomocą wszelkich innych dostępnych mu środków prawnych i organizacyjnych, zobowiązuje się przeprowadzić IPO Raiffeisen Bank Polska SA do dnia 30 czerwca 2017 r. na warunkach określonych w decyzji KNF z dnia 17 kwietnia 2012 r.

Jednocześnie KNF wskazuje, że planowane wydzielenie portfela kredytów Raiffeisen Bank Polska SA denominowanych w lub indeksowanych do CHF nie może być realizowane w wariantcie, w którym Raiffeisen Bank Polska SA miałyby ponieść wysoką stratę finansową. Ponadto, zgodnie z oczekiwaniem KNF, w związku z planowanym wydzieleniem portfela CHF, ograniczone powinno zostać ryzyko prawne oraz ryzyko reputacji Raiffeisen Bank Polska SA związane z relacjami klientowskimi.

3. KNF jednogłośnie wydała **wytyczne** dotyczące:

- **świadczenia usług maklerskich na rynku OTC instrumentów pochodnych.**

Konieczność wydania wytycznych przez KNF jest następstwem zjawisk zaobserwowanych przez nadzór na rynku OTC instrumentów pochodnych (tzw. rynek Forex), w szczególności sposobu świadczenia usług maklerskich na rzecz klientów detalicznych. Jest to obszar rynku o wysokim ryzyku inwestycyjnym, wymagającym odpowiedniej wiedzy i doświadczenia w inwestowaniu w lewarowane instrumenty pochodne. Skala nieprawidłowych praktyk firm inwestycyjnych, wyrażająca się w liczbie skarg klientów, zaleceń pokontrolnych wydanych przez KNF, jak również przypadkiem cofnięcia zezwolenia zdeterminowała działania Komisji. Dodatkowym czynnikiem jest utrzymujący się wysoki odsetek klientów, którzy odnotowali straty w inwestycjach na rynku Forex.

Wytyczne mają na celu wzmocnienie ochrony inwestorów indywidualnych, w tym zapewnienie należytego sposobu promowania i reklamowania usług maklerskich, transparentności zasad świadczenia tych usług, zapewnienie wiedzy o realnym ryzyku towarzyszącym inwestycjom na rynku Forex oraz wyeliminowanie nierównowagi w prawach i obowiązkach stron umowy. Treść wytycznych wraz z wyjaśnieniami odnosi się także do sfery wewnętrznej organizacji podmiotu świadczącego usługi i uwzględnia takie zagadnienia jak należyte zarządzanie konfliktami interesów, dobór i przeszkolenie odpowiednich kadr dedykowanych obsłudze klientów oraz uregulowanie relacji z podmiotami trzecimi, które pozyskują klientów na rzecz tych podmiotów.

Dodatkowo, wytyczne zawierają treści dedykowane świadczeniu usługi zarządzania portfelem instrumentów finansowych na rynku Forex.

Wytyczne przyczynią się do ujednoczenia wynikających z przepisów prawa standardów działania na rynku przez podmioty nadzorowane i wpisują się w dotychczasowe działania Komisji zmierzające do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania podmiotów nadzorowanych.

Wytyczne skierowane są do krajowych i zagranicznych firm inwestycyjnych oraz banków wykonujących czynności odpowiadające czynnościom maklerskim.

Projekt wytycznych był przedmiotem publicznych konsultacji.

KNF oczekuje wdrożenia wytycznych przez rynek nie później niż do dnia 30 września 2016 r.

[Tekst wytycznych dotyczących świadczenia usług maklerskich na rynku OTC instrumentów pochodnych.](#)

4. Komisja jednogłośnie przyjęła skierowaną do banków nowelizację **Rekomendacji C dotyczącej zarządzania ryzykiem koncentracji**.

Rekomendacja C *dotycząca zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań* została opracowana 2002 r. w Generalnym Inspektoracie Nadzoru Bankowego. W związku z rozwojem sytuacji w sektorze bankowym, nabyciem nowych doświadczeń zarówno przez banki, jak i nadzór finansowy oraz rozwojem regulacji europejskich na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat, Rekomendacja C wymagała nowelizacji zakładającej aktualizację i wzbogacenie jej treści o nowe obszary oraz zmiany tytułu: Rekomendacja C *dotycząca zarządzania ryzykiem koncentracji*.

Rekomendacja C w nowym brzmieniu stanowi uzupełnienie i rozwinięcie zagadnień z zakresu zarządzania ryzykiem koncentracji w bankach, które zostały jedynie częściowo uregulowane w obowiązujących przepisach.

Rekomendacja C *dotycząca zarządzania ryzykiem koncentracji* obejmuje następujące obszary:

- obowiązki zarządu i rady nadzorczej,
- zasady identyfikacji, pomiaru lub szacowania ryzyka koncentracji i narzędzia wspierające proces zarządzania ryzykiem koncentracji,
- zasady przeciwdziałania ryzyku koncentracji i ograniczania ryzyka koncentracji,
- monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka koncentracji,
- system kontroli wewnętrznej,
- zarządzanie ryzykiem wynikającym z interakcji pomiędzy koncentracjami w ramach tego samego oraz różnych rodzajów ryzyka.

Projekt nowelizacji Rekomendacji C był przedmiotem publicznych konsultacji.

KNF oczekuje, że nowa Rekomendacja C zostanie wprowadzona do dnia 1 stycznia 2017 r.

5. KNF jednogłośnie wyraziła zgodę na powołanie:

- Pana **Laurenta Convain** na stanowisko Prezesa Zarządu **MACIF Życie Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych**,
- Pana **Michała Krupińskiego** na stanowisko Prezesa Zarządu **Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA**.

6. KNF, na podstawie art. 51 ust. 3 *ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej*, nie wyraziła zgody na powołanie Pana **Michała Kwiecińskiego** na Prezesa Zarządu **AXA Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji SA** oraz **AXA Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji SA** ze względu na niespełnienie przesłanki, o której mowa w art. 48 ust 1 pkt 4 *ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej*, tj. dawania rękojmi prowadzenia spraw zakładu ubezpieczeń w sposób należyty.

Wyniki głosowania KNF: 1 głos za wyrażeniem zgód na powołanie (A.Jakubiak, głosujący zgodnie z rekomendacją departamentu UKNF prowadzącego sprawy), 4 głosy przeciw wyrażeniu zgód na powołanie (W.Kwaśniak, L.Gajek, P.Nowak, Z.Sokal).

7. Komisja jednogłośnie odmówiła udzielenia zezwoleń na wykonywanie działalności polegającej na tworzeniu funduszy inwestycyjnych lub funduszy zagranicznych i zarządzaniu nimi, w tym na pośrednictwie w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowaniu ich wobec osób trzecich oraz zarządzaniu zbiorczym portfelem papierów wartościowych przez:

- **Everest Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA**

ze względu na wystąpienie przesłanek, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 2 i pkt 3 *ustawy o funduszach inwestycyjnych*.

8. KNF zapoznała się z notyfikacją w sprawie utworzenia oddziału na terytorium Polski przez instytucję kredytową:

- **Berlin Hyp AG** z Niemiec.

KNF jednogłośnie podjęła przy tym decyzję w sprawie wskazania warunków w interesie dobra ogólnego, które oddział będzie obowiązany spełniać prowadząc działalność na terytorium Polski. Warunki nie odnoszą się do działalności depozytowej, bo ten rodzaj działalności nie został notyfikowany przez instytucję kredytową. Wskazane przez KNF warunki dotyczą zobowiązania Berlin Hyp AG do:

- informowania klienta, przed zawarciem umowy i najpóźniej z chwilą złożenia oferty, w sposób jednoznaczny i potwierdzony przez klienta, o faktach istotnych z punktu widzenia interesów klientów oddziału, m.in. o:
 - ✓ sprawowaniu nadzoru nad działalnością oddziału z punktu widzenia jego wypłacalności przez władze nadzorcze z Niemiec,
 - ✓ danych teleadresowych umożliwiających klientom bezpośredni – fizyczny kontakt z oddziałem,
 - ✓ miejscu przechowywania i przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę bankową,

- ✓ możliwości wnioskowania o informacje na temat regulacji prawnych dotyczących działalności Berlin Hyp AG i jego oddziału w Polsce oraz kodeksów dobrych praktyk, którym podlega Berlin Hyp AG,
- zapewnienia, aby przekazy reklamowe lub marketingowe nie wprowadzały odbiorców w błąd co do ww. informacji,
- powstrzymania się od arbitrażu regulacyjnego,
- zapewnienia, aby wszelkie powództwa cywilnoprawne dotyczące zawartych umów poddawane były rozstrzygnięciom sądów polskich na takich samych warunkach, jak powództwa dotyczące umów zawieranych przez banki krajowe,
- stosowania się do wskazań KNF dotyczących prowadzenia działalności przez oddział w sposób zgodny z interesem dobra ogólnego, a w szczególności dotyczących ochrony dóbr konsumenta, zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, a także zapobieżenia naruszeniom prawa lub wzrostowi ryzyka systemowego w sektorze finansowym.

9. Komisja jednogłośnie zezwoliła na połączenie **FCE Bank Polska SA** i FCE Bank plc z Wielkiej Brytanii poprzez przeniesienie majątku FCE Bank Polska SA na FCE Bank plc.

10. KNF jednogłośnie zatwierdziła uchwałę nadzwyczajnego walnego zgromadzenia TUZ Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych o przekształceniu TUZ Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych w **TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji SA**.

11. Komisja jednogłośnie uznała, że nie zachodzi ustawowa przesłanka do wyrażenia sprzeciwu wobec zamiaru podjęcia uchwały o rozwiązaniu oddziałów **Compensa Towarzystwa Ubezpieczeń SA** Vienna Insurance Group na Litwie i na Łotwie.

12. Komisja jednogłośnie rozszerzyła zakres zezwolenia na świadczenie usług płatniczych w charakterze krajowej instytucji płatniczej przez spółkę:

- **Krajowy Integrator Płatności SA** z Poznania.

poprzez dodanie do zakresu świadczonych usług płatniczych:

- wydawania instrumentów płatniczych,
- umożliwiania wykonania transakcji płatniczych, zainicjowanych przez akceptanta lub za jego pośrednictwem, instrumentem płatniczym płatnika, w szczególności polegającego na obsłudze autoryzacji, przesyłaniu do wydawcy karty płatniczej lub systemów płatności zleceń płatniczych płatnika lub akceptanta, mających na celu przekazanie akceptantowi należnych mu środków, z wyłączeniem czynności polegających na jej rozliczaniu i rozrachunku w ramach systemu płatności w rozumieniu *ustawy o ostateczności rozrachunku* (acquiring).

13. KNF jednogłośnie udzieliła **Michael/Ström Domowi Maklerskiemu sp. z o.o.** zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej w zakresie:

- przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
- wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie,

- przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych, w tym prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków zbiorczych, oraz prowadzenia rachunków pieniężnych.

14. KNF jednogłośnie odmówiła zatwierdzenia:

- Pana **Ryszarda Nawrota** na stanowisku Prezesa Zarządu **Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej „Profit”**

ze względu na brak rękojmi ostrożnego i stabilnego zarządzania spółdzielczą kasą, tj. niespełnianie jednego z wymogów, o których mowa w art. 18 ust. 4 *ustawy o skok*.

Ustalenie braku rękojmi jest konsekwencją dotychczasowego sposobu zarządzania kasą przez prezesa. Prezes ponosi odpowiedzialność za obecną złożoną sytuację spółdzielczej kasy oraz nieprawidłowości w jej działaniu, stwierdzone m.in. przez inspekcję KNF. Komisja brała również pod uwagę przewidywany dalszy wpływ prezesa na kasę, w tym ocenę zdolności do skutecznej realizacji działań naprawczych oraz zapewnienia właściwego zarządzania i rozwoju kasy w przyszłości.

15. Komisja jednogłośnie stwierdziła brak podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec zamiaru pośredniego nabycia przez Ferdinand Porsche Familien-Privatstiftung z Austrii akcji **Volkswagen Bank Polska SA** w liczbie zapewniającej przekroczenie 50% liczby głosów na walnym zgromadzeniu.

16. Komisja jednogłośnie nałożyła na spółkę **Rafako SA** karę pieniężną w wysokości **700 tysięcy złotych**, wobec stwierdzenia, że spółka ta nienależycie wykonała obowiązek informacyjny określony w art. 56 ust. 1 pkt 1 *ustawy o ofercie* w związku z nieprzekazaniem KNF, spółce prowadzącej rynek regulowany ani do publicznej wiadomości informacji poufnej o konieczności dokonania odpisów, które miały znaczący wpływ na wysokość osiągniętej straty za III kwartał 2013 r.

KNF podkreśla, że do podstawowych, a zarazem kluczowych obowiązków emitentów należy przekazywanie KNF, spółce prowadzącej rynek regulowany i do publicznej wiadomości informacji poufnych, które będą użyteczne dla szerokiego kręgu użytkowników przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

Ukaranie spółki Rafako SA nastąpiło w związku ze stwierdzeniem naruszenia art. 56 ust. 1 pkt 1 *ustawy o ofercie* polegającym na nieprzekazaniu KNF, spółce prowadzącej rynek regulowany ani do publicznej wiadomości informacji poufnej o konieczności dokonania odpisów, które miały znaczący wpływ na wysokość osiągniętej straty za III kwartał 2013 r. Zarząd spółki, ponad miesiąc przed publikacją raportów okresowych za III kwartał 2013 r. (jednostkowego i skonsolidowanego) podjął uchwałę o konieczności dokonania na koniec III kwartału 2013 r. odpisów na kwotę 109 mln zł. Dokonanie ww. odpisów istotnie wpłynęło na wyniki finansowe spółki: wyniki finansowe z osiągniętego za I półrocze 2013 r. zysku netto w wysokości 2 458 tys. zł (na poziomie jednostkowym) i zysku netto w wysokości 7 464 tys. zł (na poziomie skonsolidowanym) za III kwartał 2013 r. spadły do 137 848 tys. zł straty netto (na poziomie jednostkowym) i 132 422 tys. zł straty netto (na poziomie skonsolidowanym).

Informacje o czynnikach mogących wpływać na znaczne pogorszenie wyników finansowych stanowią szczególnie istotne informacje i powinny być znane uczestnikom rynku kapitałowego. Brak informacji o konieczności dokonania odpisów w znacznej wysokości, mających znaczny wpływ na wynik finansowy na ponad miesiąc przed publikacją raportu okresowego, powodował, iż uczestnicy rynku kapitałowego pozbawieni byli istotnej informacji dotyczącej spółki publicznej, zaś osoby dysponujące tą wiedzą, przez ponad miesiąc posiadały znaczną przewagę dotyczącą istotnych i cenotwórczych informacji. Ponadto KNF wskazuje, iż spółka dysponowała wszystkimi informacjami umożliwiającymi jej prawidłowe wypełnienie obowiązków informacyjnych.

17. Komisja jednogłośnie zezwoliła na przywrócenie akcjom formy dokumentu (zniesienie dematerializacji akcji):

- **Grupie Duon SA** – z dniem 14 czerwca 2016 r.,
- **Grupie Konsultingowo – Inżynierskiej Kompleks SA** – z dniem 14 czerwca 2016 r.,
- **Polskiemu Funduszowi Hipotecznemu SA** – z dniem 14 czerwca 2016 r.

18. KNF jednogłośnie zezwoliła na zmianę statutu:

- **Generali Dobrowolnego Funduszu Emerytalnego**
- **Generali Otwartego Funduszu Emerytalnego.**

19. KNF jednogłośnie nałożyła na **12 biur usług płatniczych** kary pieniężne w wysokości po **900 złotych** na 9 biur, **500 złotych** na 2 biura i **400 złotych** na 1 biuro (wysokość kar uwzględnia indywidualne okoliczności spraw) za naruszenie obowiązków określonych w *ustawie o usługach płatniczych*, polegające na:

- nieprzekazaniu KNF w ustawowym terminie informacji o łącznej wartości i liczbie transakcji płatniczych wykonanych w IV kwartale 2014 r., w 2014 r., w I kwartale 2015 r. lub w III kwartale 2015 r. albo
- niezłożeniu KNF w ustawowym terminie dokumentu potwierdzającego zawarcie kolejnej umowy gwarancji bankowej albo ubezpieczeniowej albo umowy ubezpieczenia zawartej przed upływem terminu obowiązywania umowy poprzedniej.

Ukarane biura usług płatniczych to 12 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, dla których świadczenie usług płatniczych to działalność dodatkowa. W przypadku ponownych naruszeń obowiązków przez te biura usług płatniczych, KNF rozważy nałożenie wyższych kar.

KNF przypomina biurom usług płatniczych o ich obowiązkach prawnych wynikających z *ustawy o usługach płatniczych*. Więcej informacji na temat tych obowiązków można znaleźć w [broszurze wydanej przez KNF](#).

[Jaka jest różnica między biurem usług płatniczych a krajową instytucją płatniczą?](#)

20. Kolejne posiedzenia KNF są zaplanowane na:

- 31 maja 2016 r.

- 7 czerwca 2016 r.
- 21 czerwca 2016 r.
- 5 lipca 2016 r.